

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 10. maj 2007
Kontor: Kommunaljuridisk kt.
J.nr.: 2007-41061-2
Sagsbeh.: lbh

Besvarelse af spørgsmål nr. 2 (B 119), som Folketingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 26. april 2007

Spørgsmål 2:

"Hvad er ministerens vurdering af, at der i regionalt og kommunalregi kunne indføres et krav om, at der skal være et krav om kvalificeret flertal set ud fra en betragtning om rimeligheden i, at 50,1 pct. kan bestemme over de 49,9 pct.?"

Svar:

Jeg forstår spørgsmålet sådan, at det, der ønskes, er min vurdering af en ændring af reglerne om stemmeflertal for kommunale og regionale organer, således at der kræves et større flertal end ét mandat for, at beslutning kan træffes.

Efter § 11, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse træffer kommunalbestyrelsen, hvor intet andet særligt er bestemt, beslutninger ved stemmeflertal, dvs. en beslutning anses for vedtaget, hvis flere stemmer for end imod. Bestemmelsen gælder tillige for regionsrådet, jf. regionslovens § 12. Tilsvarende gælder for de kommunale udvalg og for regionernes forretningsudvalg, jf. herved efter § 20, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse og regionslovens § 15, stk. 2.

En bestemmelse om, at beslutninger i stedet normalt kræver kvalificeret flertal, vil efter min opfattelse give anledning til principielle betænkeligheder:

En sådan regel vil være i strid med grundlæggende demokratiske spilleregler, idet den indebærer, at det ikke er tilstrækkeligt for at gennemføre en beslutning, at der er flere, som støtter den, end som er imod den. Det bemærkes herved, at dette vil være tilfældet, uanset hvordan det simple flertal er sammensat, dvs. uanset om det udgøres af mandaterne fra et eller to store partier, eller af mandaterne fra mange små partier, og uanset om det eller de partier, der udgør det simple flertal af organets medlemmer, repræsenterer et flertal blandt de afgivne stemmer. Det tilføjes, at også Folketingets beslutninger, medmindre andet særligt er bestemt, træffes ved stemmeflertal.

Herudover vil en regel om kvalificeret flertal efter min opfattelse svække kommunernes og regionernes handlekraft, idet det vil være vanskeligere at skabe det fornødne kvalificerede flertal for ændringer og nye initiativer. I tilfælde, hvor der påhviler regioner eller kommuner en handlepligt, således

at der *skal* vedtages en beslutning, vil et krav om kvalificeret flertal vanskeliggøre, at en sådan beslutning overhovedet træffes, hvilket vil være yderligere uheldigt. Et krav om kvalificeret flertal vil således være en politisk svækkelse af kommunerne og regionerne, som jeg ikke ønsker.

Ved flertalsvalg i kommunale og regionale organer, dvs. hvor der som f.eks. ved valg af borgmester og regionsrådsformand, skal vælges én blandt flere kandidater, stilles der efter bestemmelsen i § 24, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse også krav om, at den valgte kandidat skal have et simpelt flertal bag sig. Dette kræves enten i form af et simpelt flertal blandt de tilstedeværende medlemmer eller, hvis det i to afstemninger ikke er lykkedes at opnå et sådant flertal, og der derfor skal afholdes bundet valg mellem de to kandidater, der ved 2. afstemning har fået flest stemmer, et simpelt flertal blandt de afgivne stemmer. I disse tilfælde sikrer valgreglerne, at kandidaten vælges af det kommunale eller regionale organ, med mindre der er stemmelighed. Ved stemmelighed sker valget ved lodtrækning.

En regel om, at et sådant valg kræver kvalificeret flertal, vil indebære, at afgørelsen af, hvem der skal bestride posten, ikke kunne træffes ved valg, selv om en af kandidaterne har et simpelt flertal bag sig. Dette vil efter min opfattelse være yderst uheldigt.

Jeg kan på denne baggrund ikke støtte et forslag om ændring af reglerne om stemmeflertal for kommunale og regionale organer, således at der normalt kræves et kvalificeret flertal for, at beslutning kan træffes.